

De kunst VAN HET DELEN

Kijk eens even rond in de leraarskamer voor je dit artikel leest. De meeste collega's in je buurt zijn ongetwijfeld sociaal, meevoelend en maatschappelijk geëngageerd. We gaan als leerkracht dag na dag de dialoog aan met onze leerlingen, maar paradoxaal genoeg oefenen we toch ook een eenzaam beroep uit: de deuren van de klas blijven in de meeste scholen dicht, en zelfs wanneer je deel uitmaakt van een goed draaiende vakwerkgroep zit je 's avonds vermoedelijk alleen aan je computer lessen voor te bereiden, stapels verbeterwerk te doorploegen of administratief werk te verrichten. Om ideeën op te doen kunnen we als leerkracht enkele dagen per schooljaar een bijscholing volgen. Ook die ontmoetingen zijn grotendeels lokaal verankerd (binnen de school, de scholengemeenschap of het onderwijsnet), waardoor we vaak opnieuw dezelfde vertrouwde gezichten ontmoeten.

Tamara Stojakovic en Karen Van de Cruys

Over de auteur

TAMARA STOJAKOVIC

is leerkracht Nederlands en Engels in het Atheneum MXM in Merksem.

KAREN VAN DE CRUYS

is leerkracht Nederlands en Engels in het Groenendaalcollege te Merksem.

De opkomst van sociale media heeft de manier waarop leerkrachten kunnen samenwerken en leren echter radicaal veranderd. De technologie heeft ervoor gezorgd dat leerkrachten snel en gericht onderling informatie en kennis kunnen delen. Leerkrachten worden lid van groepen op Facebook, ze verenigen zich in netwerken op Twitter, ze creëren gedeelde pinboards op Pinterest. Allemaal voorbeelden van leerkrachten die online een 'network of practice' vormen: ze slopen zo geruisloos klas- en schoolmuren, werken - soms zonder het zelf te beseffen - netoverschrijdend samen en wisselen zelfs over landsgrenzen heen ideeën uit.

Dat is ruw geschetst de tijdsgeest waarin we besloten om een samen-

werkingsplatform voor leerkrachten Nederlands en Engels op te richten. We waren op zoek naar een platform waarop we even flexibel ideeën konden uitwisselen als op Facebook, en waarop we tegelijkertijd overzichtelijk lesmateriaal konden delen dat we dan eventueel samen verder konden uitwerken. In Nederland hadden enkele leerkrachten Nederlands zich ondertussen verenigd rond een cloudopslag voor het vak Nederlands, waarin ze allerlei lesideeën verzamelden. Op basis van de vooropgestelde doelen en noden, kozen we uiteindelijk voor Trello, een gratis online tool voor projectbeheer.

Het succes van de Trello voor de vakken Nederlands en Engels oversteeg meteen alle verwachtingen. Slechts

enkele uren na de opstart hadden vele tientallen leerkrachten zich al aangemeld. Bovendien rees al snel de vraag om ook voor andere vakken een platform op te richten. Ondertussen hebben collega's uit alle hoeken van het land hun weg naar Trello gevonden. Om alles in goede banen te kunnen leiden, verlopen de inschrijvingen op Trello momenteel via een aanmeldingsformulier. Intussen blijven de nieuwe aanmeldingen en bijdragen binnenstromen.

Trello is slechts het middel, het is de technologie die ons als leerkracht in staat stelt om te delen en samen te werken. Binnen Trello hanteren we een vlakke structuur zonder veel hiërarchie, waarbij de leden zelf verant-

“DOOR SAMEN TE WERKEN KRIJGEN WE OOK INZICHT IN DE MATERIALEN EN WERKVORMEN DIE ELDERS GEBRUIKT WORDEN.”

woordelijk zijn voor de inhoud die zij plaatsen. Wat echter opvalt in de vele reacties die we de voorbije maanden ontvingen, is dat vele leerkrachten onzeker zijn over hun eigen werk. Ze delen niet, omdat ze hun eigen materialen niet durven te delen. Met ons initiatief willen we echter aantonen dat deze angst volstrekt ongegrond is: we staan allemaal onder een grote tijdsdruk en moeten dezelfde eindtermen behalen. We hebben allemaal hetzelfde doel. Door samen te werken kunnen we niet alleen onze werk- en planlast verlagen, maar krijgen we ook inzicht in de materialen en werkvormen die elders gebruikt worden. Op die manier wordt Trello niet alleen een bron van inspiratie en creativiteit, maar ook van zelfreflectie.

Het initiatief is nog geen half jaar oud, en het is dus wat vroeg om naar resultaten te kijken. Het is in ieder geval duidelijk dat het samenwerkingsplatform tegemoetkomt aan een grote vraag vanuit de basis om kennis, ervaringen en materialen te delen, los van de bestaande lesmethodes en bijscholingsinitiatieven, los van enige formeel bestaande structuren. Het zou interessant zijn om inzicht te krijgen in de beweegredenen van de actieve leden. We vinden het belangrijk om een vinger aan de pols te houden wat betreft de kwaliteit van de gedeelde content en de manier waarop de gedeelde kennis gebruikt en toegepast wordt. Dat lijken ons dan ook interessante pistes voor praktijkonderzoek.

Ook ideeën opdoen en materiaal delen?

Wie zich ook graag aanmeldt voor de Trello Nederlands (en/of Engels), kan dit via volgend aanmeldingsformulier: <http://goo.gl/forms/aPh1mRJ94n>

Daarnaast zijn er ook tal van interessante Facebookgroepen:

Lesideeën secundair onderwijs

<https://www.facebook.com/groups/lesidee.secundair/>

Leraar Nederlands (een Nederlandse groep, met een uitgebreide Google Drivemap met lesmateriaal)

<https://www.facebook.com/groups/leraarnederlands/>

Taalleerkrachten – inspiratie en informatie

<https://www.facebook.com/groups/taalleerkrachten/>